

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU)
BR. 606/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 12.
LIPNJA 2013. O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU ZAŠTITNIH
MJERA U GRAĐANSKIM STVARIMA, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA ZAKONOM TREBA UREDITI TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Na razini Europske unije donesena je Uredba (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima, koja uvodi mehanizam uzajamnog priznanje odluka država članica kojima su izrečene zaštitne mjere u građanskim stvarima.

Uredba kao akt Europske unije izravno je primjenjiva na području država članica, a učinkovita primjena iste podrazumijeva definiranje nadležnih tijela i postupaka kako to zahtijevaju pojedini članci Uredbe (EU) br. 606/2013. Sadržajno, predmetna Uredba ima u vidu uzajamno priznanje zaštitnih mjera u građanskim stvarima kojima je izrečena: a) zabrana ili uređenje ulaska u mjesto gdje zaštićena osoba ima boravište, radi ili koje redovno posjećuje ili se na njemu zadržava, b) zabrana ili uređenje odnosa bilo kojeg oblika sa zaštićenom osobom, uključujući putem telefona, elektroničke ili obične pošte, telefaksa ili drugih sredstava, ili c) zabrana ili uređenje približavanja zaštićenoj osobi na udaljenost manju od dozvoljene (članak 3. stavak 1. Uredbe).

Uzimajući u obzir zakonodavstvo Republike Hrvatske i dovodeći isto u svezu sa zaštitnim mjerama navedenim u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) br. 606/2013, valja zaključiti da hrvatski sustav ovako definirane zaštitne mjere poznaje prvenstveno u pravno-institucionalnom okruženju prekršajnog i kaznenog prava. Stoga je ocjena da osiguranje normativnih pretpostavki za primjenu Uredbe (EU) br. 606/2013 mora uzeti u obzir specifičnosti hrvatskog pravnog sustava i zaštitnih mjera koje ono poznaje i primjenjuje. Ovdje valja napomenuti da Uredba (EU) br. 606/2013, sukladno uvodnoj izjavi br. 12, uzima u obzir različite pravne tradicije država članica i ne obvezuje države članice da mijenjaju nacionalne sustave kako bi omogućile određivanje zaštitnih mjera u građanskim stvarima ili uvele zaštitne mjere u građanskim stvarima radi primjene Uredbe.

Svrha je ovog Zakona, polazeći od nacionalnog zakonodavstva i prakse, odrediti nadležna tijela i postupke kako bi se u okviru pravnog sustava Republike Hrvatske osigurale pretpostavke za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 606/2013. U tom pogledu, Zakonom se određuju policijske uprave prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta zaštićene osobe, kao tijela nadležna za izvršavanje zaštitnih mjera u građanskim stvarima te prekršajni sudovi kao tijela nadležna za prilagodbu zaštitne mjere, ukoliko se za time ukaže potreba, te za odlučivanje o zahtjevu za odbijanje priznanja ili izvršenja zaštitne mjere. Nadalje, Zakonom se definiraju, odnosno upućuje na odgovarajuća procesna pravila relevantna za postupanje nadležnih tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 606/2013 te jezik na kojima se dostavljaju potvrde o zaštitnoj mjeri, predviđene člankom 5. i 14. Uredbe (EU) br. 606/2013.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/13) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku radi usklađivanja s propisima Europske unije, odnosno radi provedbe Uredbe (EU) br. 606/2013.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

ZAKON O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 606/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 12. LIPNJA 2013. O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU ZAŠTITNIH MJERA U GRAĐANSKIM STVARIMA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

- (1) Ovim Zakonom uređuje se provedba Uredbe (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 606/2013).
- (2) Ovim Zakonom utvrđuju se nadležna tijela za postupanje i donošenje odluka te postupci u području primjene Uredbe (EU) br. 606/2013.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi u smislu ovog Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EU) br. 606/2013.

II. NADLEŽNA TIJELA I POSTUPCI

Nadležno tijelo i postupak za izvršenje zaštitne mjere

Članak 3.

- (1) Za izvršenje zaštitne mjere iz područja primjene Uredbe (EU) br. 606/2013 nadležna je policijska uprava prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta zaštićene osobe na području Republike Hrvatske.
- (2) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati postupanje policije u izvršenju zaštitnih mjera iz područja primjene Uredbe (EU) br. 606/2013.

Nadležno tijelo i postupak za prilagodbu zaštitne mjere

Članak 4.

- (1) U slučaju potrebe za prilagodbom zaštitne mjere u smislu članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) br. 606/2013, nadležna policijska uprava bez odgađanja o tome dostavlja pisanu obavijest, zajedno sa podacima i ispravama o zaštitnoj mjeri koje posjeduje, prekršajnom sudu nadležnom prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta zaštićene osobe na području Republike Hrvatske. Prekršajni sud o prilagodbi zaštitne mjere

odlučuje rješenjem u roku od tri dana od primitka pisane obavijesti i isprava o zaštitnoj mjeri.

- (2) Protiv rješenja o prilagodbi zaštitne mjere iz stavka 1. ovog članka, zaštićena osoba ili osoba koja predstavlja opasnost može podnijeti žalbu u roku od tri dana od primitka rješenja, o kojoj odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske u roku od osam dana od dostave žalbe sa spisom.

Odlučivanje o zahtjevu za odbijanje priznanja i izvršenja zaštitne mjere

Članak 5.

- (1) Za odlučivanje o zahtjevu za odbijanje priznanja i izvršenja zaštitne mjere nadležan je prekršajni sud prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta zaštićene osobe na području Republike Hrvatske.
- (2) Protiv rješenja o zahtjevu iz stavka 1. ovog članka, zaštićena osoba ili osoba koja predstavlja opasnost može podnijeti žalbu u roku od tri dana od primitka rješenja, o kojoj odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske u roku od osam dana od dostave žalbe sa spisom.

Jezik

Članak 6.

Potvrde iz članka 5. i članka 14. Uredbe (EU) br. 606/2013 podnose se nadležnim tijelima iz članka 3., 4. i 5. ovog Zakona na hrvatskom jeziku.

Postupanje protivno zaštitnoj mjeri

Članak 7.

U slučaju postupanja osobe koja predstavlja opasnost protivno zaštitnoj mjeri iz područja primjene Uredbe (EU) br. 606/2013 na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji koje uređuju odgovornost za nepostupanje po zaštitnim mjerama.

Primjena drugih propisa

Članak 8.

Na pitanja vezana za postupanje sudova, odnosno policije koja nisu uređena Uredbom (EU) br. 606/2013 ili ovim Zakonom na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Prekršajnog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i Zakona o policijskim poslovima i ovlastima.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik iz članka 3. stavka 2. ovog Zakona, u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 1. do 8. koji stupaju na snagu 11. siječnja 2015.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 1. konačnog prijedloga Zakona određuje se da je predmet Zakona provedba Uredbe (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima, pri čemu se Zakonom utvrđuju nadležna tijela za postupanje i donošenje odluka te postupci u području primjene Uredbe (EU) br. 606/2013.

Uz članak 2.

Člankom 2. konačnog prijedloga Zakona određuje se jednako značenje pojmova uporabljenih u Zakonu (npr. zaštićena osoba, osoba koja uzrokuje opasnost, zaštitna mjera) s pojmovima koji se navode u Uredbi (EU) br. 606/2013.

Uz članak 3.

Člankom 3. konačnog prijedloga Zakona određuju se policijska uprava prema mjestu prebivališta, odnosno mjestu boravišta zaštićene osobe na području Republike Hrvatske kao nadležno tijelo za izvršenje zaštitne mjere iz područja primjene Uredbe (EU) br. 606/2013. Postupanje policije u izvršenju zaštitne mjere urediti će se posebnim pravilnikom koji donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

Uz članak 4.

Člankom 4. konačnog prijedloga Zakona određuje se postupanje u slučaju potrebe za prilagodbom zaštitne mjere u smislu članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) br. 606/2013. Obzirom se zaštićena osoba u svrhu izvršenja zaštitne mjere najprije obraća policijskoj upravi, člankom 4. nalaže se policijskoj upravi da bez odgađanja obavijesti prekršajni sud o potrebi prilagodbe zaštitne mjere, ukoliko je ova prilagodba u konkretnom slučaju nužna za njezino izvršenje. Za prilagodbu zaštitne mjere nadležan je prekršajni sud prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta zaštićene osobe na području Republike Hrvatske. Prilikom prilagodbe zaštitne mjere nije dopušteno mijenjati sadržaj zaštitne mjere. O prilagodbi zaštitne mjere odlučuje se rješenjem u roku od tri dana od primitka pisane obavijesti i isprava o zaštitnoj mjeri, a protiv ovog rješenja dopuštena je žalba zaštićene osobe ili osobe koja predstavlja opasnost. Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske nadležan je za odlučivanje o žalbi protiv rješenja.

Uz članak 5.

Člankom 5. konačnog prijedloga Zakona određuje se nadležnost prekršajnog suda za odlučivanje o zahtjevu za odbijanje priznanja i izvršenja zaštitne mjere. O takvom zahtjevu rješenjem odlučuje prekršajni sud prema mjestu prebivališta odnosno boravišta zaštićene osobe na području Republike Hrvatske, a protiv ovog rješenja dopuštena je žalba zaštićene osobe ili osobe koja predstavlja opasnost. Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske nadležan je za odlučivanje o žalbi protiv rješenja.

Uz članak 6.

Članak 6. konačnog prijedloga Zakona određuje da se potvrde iz članka 5. i članka 14. Uredbe (EU) br. 606/2013 podnose nadležnim tijelima Republike Hrvatske na hrvatskom jeziku

Uz članka 7.

Člankom 7. konačnog prijedloga Zakona određuje se odgovarajuća primjena odredaba Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji koja uređuju odgovornost za nepostupanje po zaštitnim mjerama, u slučaju kada osoba koja uzrokuje opasnost postupno protivno zaštitnoj mjeri iz područja primjene Uredbe (EU) br. 606/2013. Svrha je ove odredbe osigurati poštivanje zaštitnih mjera, bez obzira što su izrečene od strane nadležnog tijela druge države članice, na području Republike Hrvatske.

Uz članak 8.

Člankom 8. konačnog prijedloga Zakona određuje se odgovarajuća primjena Prekršajnog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i Zakona o policijskim poslovima i ovlastima u slučaju kada pojedina pitanja postupanja nadležnih tijela nisu uređena Uredbom (EU) br. 606/2013 ili ovim Zakonom. Svrha je ove odredbe osigurati odgovarajuću primjenu pravila koja nadležna tijela već primjenjuju u svojem svakodnevnom postupanju (npr. u postupanju povodom žalbe protiv rješenja prekršajnog suda u prekršajnom postupku). Time se ujedno izbjegava, izvan opsega onog što je nužno, donošenje posebnih procesnih pravila za potrebe primjene Uredbe (EU) br. 606/2013.

Uz članak 9.

Člankom 9. konačnog prijedloga Zakona određuje se obveza ministra nadležnog za unutarnje poslove da donese pravilnik iz članka 3. stavka 2. konačnog prijedloga Zakona

Uz članak 10.

Člankom 10. određuje se stupanje na snagu Zakona, pri čemu valja imati na umu da se Uredba (EU) br. 606/2013 počinje primjenjivati 11. siječnja 2015.